

Føroyingar drekka minni

Rúsdrekkanyttslan í Føroyum var í fjør tann lægsta í 31 ár. Nýtslan av rúsdrekka og víni eru kvinkað niðureftir, meðan nýtslan av øli stendur í stað.

Áki Bertholdsen

Rúsdrekkanyttslan í Føroyum er minni.

Tað visir ein uppgerð yvir rúsdrekkanyttsluna í Føroyum seinastu árin.

Tølini vísa, at í Føroyum er rúsdrekkanyttslan nú minni, enn hon var í 1982 – ella fyri 31 árum síðani.

Í fjør drakk hvør føroyingur yvir 15 ár 6,3 litrar av reinum alkoholi. Tað eru 0,3 litrar minni enn í 2012, tá ið nýtslan var 6,6 litrar av reinum alkoholi fyri hvørt fólk yvir 15 ár.

Í 2007 drakk hvør føroyingur yvir 15 ár 7,1 litrar av rúsdrekka, men síðani er nýtslan stigvíst lækkad til 6,3 litrar í fjør.

Hesi tølini umfata rúsdrekka, sum er selt í Rúsunum og føroysku bryggjaríunum, og tollfrí

søla er sostatt ikki við í uppgerðini.

Tølini vísa, at bæði nýtslan av rúsdrekka og víni eru kvinkað niðureftir, men nýtslan av øli stendur í stað.

Annars hevur rúsdrekkanyttslan hesi síðstu nógvu árin ligið ímillum góðar 6 til 6,5 litrar, upp í góðar sjei litrar fyri hvønn føroying yvir 15 ár.

Eitt undantak er 1992, tá ið nýtslan var 8,8 litrar, men hetta árið er ikki sambæriligt, tí tá kom Rúsan og fólk hamstraðu rúsdrekka tí tey høvdu ikki álit á nýggju skipanini. Og tað sást aftur í 1993, tá ið nýtslan minkaði aftur niður í 6,2 litrar fyri hvønn føroying yvir 15 ár.

aki@sosialurin.fo

Gleðiligt at rúsdrekkanyttslan minkar

– Tað er einki sum talar fyri, at tað verður neyðugt at hækka prísir á rúsdrekka, heldur formaðurin í Fólkaheilsuráðnum

Áki Bertholdsen

– Tað er gleðiligt, at rúsdrekkanyttslan minkar.

Tað sigur Pál Weihe, formaður í Fólkaheilsuráðnum.

Men hann leggur afturat, at tað eru eini 25 prosent av føroyingum, sum eru fráhaldsfólk, so tað eru summi, ið drekka nógv.

Pál Weihe heldur, at gongdin ber boð um, at rúsdrekkapolitikkurin hevur virkað eftir ætlan.

Hann sigur eisini, at gongdin hevur víst, at tey, sum stúrdi fyri, at Rúsan fór at føra okkum í óføri, fingur ikki rætt.

Prísirnir hóskaði

Formaðurin í Fólkaheilsuráðnum hevur mangan ført fram, at besti máttin at stýra nýtsluni, er við prísinum á rúsdrekka. Men sum stóðan er nú, heldur hann ikki, at tað er neyðugt at mæla til at hækka prísir.

Hann dugir ikki rættiliga

at siga, hvussu tað ber til at nýtslan er lækkað.

Ofta verður sagt, at nýtslan minkar í ringum tíðum, men tann grundgevingin kann ikki brúkast nú, tí í fjør vóru tíðirnar farnar at batna.

Tølini fyri rúsdrekkanyttsluni umfata tað, Rúsan og bryggjariini selja. Tað umfatar sostatt ikki tollfría innflutningin.

Pál Weihe ásannar, at nógvir føroyingar arbeiða uttanlands, men hann heldur ikki, at tollfría innflutning-

urin er vaksin so nógv, at tað sæst so væl aftur í tølunum.

Hann heldur, at eitt, sum kanska ger seg galdandi er, at føroyingar eru farnir at hugsa meiri um heilsuna og hava skert rúsdrekkanyttsluna í hesum sambandi.

Seinastu árin hevur ein sonn heilsuylgja rakt landið, og eitt úrslit av tí kann eisini vera, at fólk hugsa meiri um, hvussu nógv tey drekka, sigur Pál Weihe.

aki@sosialurin.fo

Rúsan skal hava stórt úrval av rúsdrekka

– Vit mugu tryggja okkum, at rúsan hevur dygga undirtøku ímillum føroyingar, sigur Pál Weihe, formaður í Fólkaheilsuráðnum

Áki Bertholdsen

Tað hevur avgerandi týðning at varðveita eina skipan fyri einkarsølu, og tað skal millum annað gerast við, at Rúsan hevur eitt stórt og gott úrval.

Tað heldur Pál Weihe, formaður í Fólkaheilsuráðnum.

Hann sipar til, at aðrastaðni, eisini í okkara grannalandi fyri vestan, Ís-

landi, eru røddir nú frammi um at avtaka Ríkið og at fáa rúsdrekka í handlararnar.

Fólkaheilsuráðið heldur, at tað hevði verið eitt bakkast, skuldi tað hent í Føroyum, tí lættari rúsdrekka er at fáa fatur á, meiri drekka fólk.

Hann visir á, at hóast nýtslan í Føroyum fyri hvørt fólk yvir 15 ár, er 6,3 litrar um árið, og sostatt avgjørt í allar lægsta endanum í Norðurlondum, skulu vit

hava í huga, at eini 25 prosent av føroyingum eru fullkomiliga avhaldsfólk. Tað merkir, at summi drekka munandi meiri enn 6,3 litrar um árið.

Í Danmark eru kann prosentíð av fólki, sum eru avhaldsfólk, teljast á aðrari hondini.

Gott úrval

Pál Weihe heldur, at besta trygdin fyri at varðveita

Rúsunum, er at tryggja henni undirtøku ímillum vanligu føroyingum.

Og tað kann gerast við at skipa rúsunu soleiðis, at fólk eru nøgd við hana og ikki fara at krevja aðrar skipanir.

Nettupp tí heldur hann, at tað hevur avgerandi týðning, at Rúsan hevur eitt so stórt úrval sum gjørligt.

– Vit eiga ikki at geva fólki ta grundgeving fyri at krevja eina aðra skipan, at

úrvalið í Rúsunum er ov vána, sigur hann.

Sjálvur dugir hann ikki rættiliga at meta um úrvalið, men hann ásannar, at tað eru helst fólk, sum kundu hugsa sær eitt betri úrval.

– Fólkaheilsuráðið mælir avgjørt til at varveita okkara skipan við eini einkarsølu. Men vit eiga ikki at koma í ta stöðu, at fólk fela seg fangað í eini einkarsølu, har úrvalið er ov lítið og tí hevur tað stóran týðning at

úrvalið í Rúsunum er stórt, sigur Pál Weihe.

Annars er tað eisini eitt krav, at Rúsan skal hava eitt ávíst avkast um árið, sum fer í landskassan.

Fólkaheilsuráðið heldur, at kravið um eitt ávíst avkast eigur at verða tikið av.

– Skuldi tað so hent, at Rúsan hevur eitt avkast, kann tað fara til fyrbyggjandi arbeiði, sigur Pál Weihe.

aki@sosialurin.fo